

ਰੀਵਿਜ਼ਨਲ ਸਿਵਲ

ਬਾ ਅਦਾਲਤ ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ.

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਬਖਸ਼ੀ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ, -ਜਵਾਬਕਰਤਾ।

ਸਿਵਲ ਰਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 113 ਆਫ 1962.

ਹੁਕਮ-ਅਸਥਾਈ ਅਤੇ ਸਥਾਈ-ਕਦੋਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ-ਹੁਕਮਿਆਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਬਾਰੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੱਸੇ ਗਏ ਵਿਵੇਕ-ਕਿਵੇਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ-ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ (1950) ਆਰਟੀਕਲ 311-ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ 'ਤੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਜਿੱਥੇ ਜਨਮ ਮਿਤੀ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਬਰਖਾਸਤ ਰਕਮ ਰੈਕ-ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ (V ਦਾ 1908) ਨੂੰ ਹਟਾਉਣਾ ਜਾਂ ਘਟਾਉਣਾ - ਐੱਸ. 115(c) "ਮਟੀਰੀਅਲ ਬੇਨਿਯਮਤਾ" - ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਕੇਸ ਸਥਾਪਤ ਕਰਦੀ ਹੈ - ਕੀ ਭੌਤਿਕ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ (1) ਇਹ ਹਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਇਸ ਉਪਾਅ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਚਰਣ ਕਾਰਨ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਲਈ ਕੁਝ ਢੁਕਵਾਂ ਆਧਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਾ ਪੂਰਤੀਯੋਗ ਸ਼ਰਾਰਤ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ, ਜਾਂ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਫੜੀ ਗਈ ਸੱਟ ਇੱਕ ਅੱਖਰ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਢੁਕਵੇਂ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜਾਂ, ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਲਗਾਤਾਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਮੌਕੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਗਲਤੀਆਂ ਦੇ ਦੁਹਰਾਉਣ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਰੋਕਥਾਮ ਉਪਾਅ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸੰਜਮ ਅਤੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਇਸਦੀ ਜ਼ਰੂਰੀਤਾ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੇ ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ।

(2) ਅਦਾਲਤਾਂ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਅਧਿਕਾਰ ਜਿਸ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਉਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਹੀਂ, ਜਿੱਥੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਅੱਗੇ, ਜਿੱਥੇ ਸੱਟ ਦੀ ਧਮਕੀ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਅਟੱਲ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਿਯਮ ਹੈ ਕਿ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਮੰਗਣ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਆਚਰਣ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਜਾਂ ਤਿੱਖੇ ਅਭਿਆਸ ਨਾਲ ਦਾਗੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

3) ਹੁਕਮ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕੰਮ ਨਾ-ਮੁਕਣਯੋਗ ਸ਼ਰਾਰਤ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰੋਕਥਾਮ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਸੱਟ ਨੂੰ ਨਾ ਭਰਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਨੂੰ ਅਢੁੱਕਵੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਐਕਟ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਧਮਕੀ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਸੰਭਾਵਿਤ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਪੈਸੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਅਚਨਚੇਤੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹਰਜਾਨੇ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੁਕਮ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਅਸਧਾਰਨ ਉਪਾਅ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

(4) ਜਦੋਂ ਕੇਸ ਦੇ ਅਸਲ ਨਿਆਂ ਦੇ ਉਲਟ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕੋਈ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਮੁਦਈ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਕੋਲ ਕੋਈ ਕਾਰਜ-ਉੱਤਰ ਉਪਾਅ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਾਂਚ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕਹੋ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਸਥਾਈ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੇ ਕੇ ਅਤੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਪੱਖਪਾਤ ਕਰਕੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਸਲ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਸੀ। ਪੂਰੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਹੂਲਤ ਦਾ ਸੰਤੁਲਨ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪਾਸੇ।

(5) ਸੁਵਿਧਾ ਨਿਯਮ ਦੇ ਸੰਤੁਲਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸ਼ੱਕ ਹੈ, ਜਾਂ, ਜਿੱਥੇ ਉਸਨੂੰ ਪੈਸੇ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ, ਜਿੱਥੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਕਾਫ਼ੀ ਚੌਕਸ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਗਲਤ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਥਿਉਰੀ 'ਤੇ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਦਾ ਇਹ ਚੰਗਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਰੋਕੀ ਹੋਈ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਮਾੜੀ ਸੱਟ ਨਹੀਂ ਲੱਗੇਗੀ। ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਸੰਤੁਲਨ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਸਾਧਾਰਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਕ ਜਾਂ ਮੁਦਈ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

(6) ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਰਾਹਤ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਜੋ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਾਜਬ ਚੌਕਸੀ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਨਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਨੀਂਦ ਸੌਂਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ 'ਨਜੈਕਟਿਵ ਸੀਆਰ' ਵਰਗੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਬੇਮਿਸਾਲ ਦੇਰੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ।

(7) ਅਦਾਲਤਾਂ, ਸਥਾਈ ਜਾਂ ਅਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਸਾਵਧਾਨੀ ਅਤੇ ਰੂੜੀਵਾਦੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰਾਹਤ ਕੇਵਲ ਉਹਨਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨੀਆਂ

ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਅਸਲ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਤੰਗੀ ਅਤੇ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਗ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਇੱਕ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਅਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਉਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਨਿਆਂਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਹੁਕਮੀ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਜੋ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਜੋ ਕਿਰਿਆ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਜਨਮ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਕੇਸ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੰਗੀ ਗਈ ਅੰਤਿਮ ਰਾਹਤ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ।

(8) ਜਿੱਥੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਰਾਹਤ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਵਾਲੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿੱਜੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀਆਂ ਹਨ।

(9) ਜਿੱਥੇ ਆਦੇਸ਼ਕਾਰੀ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ, ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮਝੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪਰਦੇ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਵਰਤੋਂ ਉਦੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਠੋਸ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਰਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਜਾਂ ਹਰਾਉਣ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਸਦੀ ਕਸਰਤ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸ਼ੱਕੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਰਪੱਖ ਮਨ ਝਿਜਕਦਾ ਹੈ। ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜਾਣੀਆਂ-ਪਛਾਣੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਸਦੀ ਕਸਰਤ ਐਕਸ ਗ੍ਰੇਸ਼ੀਆ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਰਾਹਤ ਦੇਣਾ ਜਾਂ ਰੋਕਣਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਵੇਕ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਅਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ

ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਜਾਂ ਮਨੋਦਸ਼ਾ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਇੱਛਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। . ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸੇਧਿਤ ਸਹੀ ਨਿਰਣੇ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਅਖਤਿਆਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਜਾਪਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜ-ਮਰੋੜਣ ਲਈ ਕੋਈ ਹੈਂਡਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜੋ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ 'ਤੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਨੂੰ "ਬਰਖਾਸਤ ਜਾਂ ਹਟਾਇਆ ਜਾਂ ਰੈਕ ਵਿੱਚ ਘਟਾਇਆ" ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ, ਭਾਵੇਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ, ਧਾਰਾ 311 ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੰਡ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਅਤੇ "ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਜਾਂ ਹਟਾਉਣ" ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਅਤੇ ਹਟਾਉਣ ਦੋਨਾਂ ਲਈ ਦੰਡ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 311 ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਆਰਡਰ ਦੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਨੌਕਰੀ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਾਂ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਸਬੰਧਤ ਵਿਭਾਗੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਜਾਂ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਗਠਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਨਵੇਂ ਨੁਕਤੇ, ਜੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਲਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਨੂੰ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਖੁਦ ਹੀ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ, ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਲਈ ਨਵਾਂ ਕੇਸ ਸਥਾਪਤ ਕਰਕੇ, ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਬੇਨਿਯਮੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਵਿੱਚ ਵਿਗਾੜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਕੋਰਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 44 ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 227 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸ਼੍ਰੀ ਸੰਤ ਰਾਮ ਗਰਗ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਅੰਬਾਲਾ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸੋਧ ਲਈ। ਮਿਤੀ 23 ਜਨਵਰੀ, 1962, ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਨੀ ਲਾਲ ਜੈਨ, ਸਬ-ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਅੰਬਾਲਾ ਸਿਟੀ, ਮਿਤੀ 16 ਨਵੰਬਰ, 1961 ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੱਕ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦੇ ਹੋਏ ਜਾਂ 18 ਜੁਲਾਈ, 1962, ਜੋ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਐਨ.ਐਲ. ਸਲੂਜਾ, ਵਕੀਲ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ।

ਐਚ.ਆਰ. ਸੋਢੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜਵਾਬਕਰਤਾ ਲਈ ।

ਫੈਸਲਾ

ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ.-ਮੁਦਈ ਬਖਸ਼ੀ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਜੋ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਅੰਬਾਲਾ ਵਿਖੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਸੀ, ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਸਿਵਲ ਸੋਧ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ 28 ਅਗਸਤ, 1927 ਨੂੰ ਉੱਤਰੀ ਪੱਛਮੀ ਰੇਲਵੇ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਜੁਆਇਨ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਹੀ ਉਹ ਰੇਲਵੇ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ 55 ਸਾਲ ਹੈ। ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਪਰਸੋਨਲ ਅਫਸਰ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਨੇ 23 ਜਨਵਰੀ, 1961 ਨੂੰ ਰੇਲਵੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਭੇਜਿਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ 14 ਜੁਲਾਈ, 1961 ਨੂੰ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਦੀ ਇੱਛਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ 24 ਮਈ, 1961 ਨੂੰ ਰੇਲਵੇ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਸ ਤੋਂ ਕੋਈ ਪੈਸਾ ਬਕਾਇਆ ਹੋਣ 'ਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਨਮ 15 ਜੁਲਾਈ, 1906 ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ 18 ਜੁਲਾਈ, 1907 ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹ 18 ਜੁਲਾਈ, 1962 ਨੂੰ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਨ। ਇਸ 'ਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨੇ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੀ ਮਿਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਜਨਮ ਬੀ ਕਾਰਡ ਨੂੰ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ 15 ਜੁਲਾਈ 15 ਹੈ। 1906 ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਕੂਲ ਛੱਡਣ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਦਾ ਹਲਫੀਆ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਜਨਮ ਰਜਿਸਟਰ ਦੀ ਇੱਕ ਫੋਟੋਸਟੈਟ ਕਾਪੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਜਨਮ ਮਿਤੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। mmen ਇਹ ਸੰਚਾਰ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸਟੇਸ਼ਨ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੀ ਪੋਸਟ ਉਸ ਦੇ ਦਫਤਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਸੰਚਾਰ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਠੁਕਰਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ ਉਸਨੇ 27 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1961 ਨੂੰ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 80, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਆਖਰੀ ਪੈਰੇ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਮੈਂ ਜਿਸ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਾਂਗਾ, ਉਹ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ, ਮੇਰੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਸਹੀ ਮਿਤੀ 18 ਜੁਲਾਈ, 1962 ਹੈ; ਕਿ ਮੈਂ 14 ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਜੁਲਾਈ, 1961 ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ 14

ਜੁਲਾਈ, 1961 ਨੂੰ ਮੈਨੂੰ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ।"

10 ਜੁਲਾਈ, 1961 ਨੂੰ, ਉਸਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਚਾਰ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ, ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਬ-ਜੱਜ, ਫਸਟ ਕਲਾਸ, ਅੰਬਾਲਾ ਛਾਉਣੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਾਂ ਤਾਂ ਅਸਲ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਅਣਜਾਣਤਾ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਉੱਤਰ-ਪੱਛਮੀ ਰੇਲਵੇ ਦੀ ਕਿਸੇ ਕਲੈਰੀਕਲ ਗਲਤੀ ਕਾਰਨ ਮੁਦਈ ਦੀ ਜਨਮ ਮਿਤੀ ਰੇਲਵੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 15 ਜੁਲਾਈ, 1906 ਵਜੋਂ, ਮੁਦਈ ਦੀ ਅਸਲ ਜਨਮ ਮਿਤੀ 18 ਜੁਲਾਈ, 1907 ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਸਿਰਫ 18 ਜੁਲਾਈ, 1962 ਨੂੰ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਪਰਸੋਨਲ ਅਫਸਰ ਮੁਦਈ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਬੇਕਾਰ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਉਸਨੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ 14 ਜੁਲਾਈ, 1961 ਤੋਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਲਈ, ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੀ ਜਨਮ ਮਿਤੀ 18 ਜੁਲਾਈ, 1907 ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੋਧਣ ਲਈ, ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਡਿਕਰੀ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ। 18 ਜੁਲਾਈ, 1962 ਨੂੰ। ਉਸੇ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਲੰਬਿਤ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਅਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਆਰਡਰ 39, ਨਿਯਮ 1 ਅਤੇ 2 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 151, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਨੂੰ 14 ਜੁਲਾਈ, 1961 ਤੋਂ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਬੇਅਸਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਨਾ ਪੁਰਣਯੋਗ ਸੱਟ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਕੇਸ ਸੀ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤ ਦਾ ਸੰਤੁਲਨ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਸੀ। 10 ਜੁਲਾਈ, 1961 ਨੂੰ, ਸ਼੍ਰੀ ਸਰੂਪ ਚੰਦ ਗੋਇਲ, ਸਬ-ਜੱਜ, ਨੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੱਕ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ 31 ਜੁਲਾਈ, 1961 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 31 ਜੁਲਾਈ, 1961 ਨੂੰ, ਆਰਡਰ 39 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। , ਨਿਯਮ 1 ਅਤੇ 2. ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵੀ ਉਸੇ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ 18 ਜੁਲਾਈ, 1907 ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਚੁਨੀਆਂ ਵਿਖੇ ਬਖਸ਼ੀ ਦੀਵਾਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਜਨਮ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਮੰਨਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਸਿੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਕਿ ਕੀ

ਇਸ ਦਾ ਸਬੰਧ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਮਿਆਦ ਸੀ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਜਨਮ ਦਰਜ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਮਨੋਰੰਜਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਹੁਕਮ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਪੱਖ ਤੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਕੋਈ ਆਰਜ਼ੀ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਰਾਹਤ ਦਾ ਪੂਰਾ ਲਾਭ ਲਵੇਗਾ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਟੋਪੀ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਮੁੱਢਲਾ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦਾ ਆਚਰਣ ਨਿਰਪੱਖ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਪੂਰਵ ਸੰਧਿਆ 'ਤੇ ਰੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਮੁਦਈ ਦੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਲਾਚਾਂ ਕਾਰਨ ਅਰਜ਼ੀ ਖਰਾਬ ਹੋਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸੁਵਿਧਾ ਦਾ ਸੰਤੁਲਨ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਪਾਸੇ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੁਦਈ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਹਰਜਾਨੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਪਰ ਜੇਕਰ ਮੁਦਈ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ ਤਾਂ ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਉਪਾਅ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ 14 ਜੁਲਾਈ, 1961 ਸਾਬਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਤਤਕਾਲਤਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਉਸੇ ਦਿਨ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਬ-ਜੱਜ ਨੇ ਬਹਿਸ ਲਈ ਸੁਣਵਾਈ 11 ਅਗਸਤ, 1961 ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

4 ਅਗਸਤ, 1961 ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸਬ-ਜੱਜ ਦਾ ਧਿਆਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ, ਜਿਲਦ I, ਚੈਪਟਰ I-L, ਨਿਯਮ 3। ਬਿਨੈਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਹੇਠਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ-

"(ii) * * * * ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਦੇ ਹੁਕਮ ਸਿਰਫ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਸਧਾਰਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਉਦੋਂ ਹੀ ਜਦੋਂ ਮੁਦਈ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਯਕੀਨ ਦਿਵਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਜਬ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਉਹ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਪਿੱਠ ਪਿੱਛੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਤੋਂ ਬਚ ਸਕਦਾ ਸੀ।

(iii) ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮ, ਜਦੋਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਭਾਵ, ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਮਾਂ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ

ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਲਈ, ਉਹ ਸੰਭਵ ਮੁਹਿੰਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਵੇਗਾ।

(v) ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਹਲਫ਼ੀਆ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਕੁਝ ਦਿਨ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ, ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਜੱਜ ਇਸ ਦਾ ਤੁਰੰਤ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁਲਤਵੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ, ਜੋ ਕਿ ਜਿੰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਛੋਟਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਤੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਜ਼ਮਾਨਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇ।"

ਉਪਰੋਕਤ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਉਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਮਾਨਯੋਗ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ, ਸਬ-ਜੱਜ ਨੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

9 ਅਗਸਤ, 1961 ਨੂੰ, ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸਰੂਪ ਚੰਦ ਗੋਇਲ, ਸਬ-ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਕੇਸ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 24, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ, ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਨਿਯਮ 6, ਚੈਪਟਰ 8, ਵਾਲੀਅਮ 1 ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਸਾਰੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਵਿਖੇ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦੀ, ਜਦੋਂ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ, ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਤੱਕ ਨਿਰੰਤਰ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਮੁਦਈ ਵੱਲੋਂ ਅੰਬਾਲਾ ਛਾਉਣੀ ਵਿਖੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਅਤੇ ਛਾਉਣੀ ਵਿਖੇ ਸਬ-ਜੱਜ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਦਈ ਉਸ ਸਮੇਂ ਅੰਬਾਲਾ ਛਾਉਣੀ ਵਿਖੇ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ 7 ਅਕਤੂਬਰ, 1961 ਤੱਕ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਸਰੂਪ ਚੰਦ ਗੋਇਲ ਦੀ ਬਦਲੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਮਾਮਲਾ 14 ਅਕਤੂਬਰ, 1961 ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਗੋਇਲ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਨੀ ਲਾਲ ਜੈਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ, ਤਾਂ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ 24 ਅਕਤੂਬਰ, 1961 ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਦਿੱਲੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੇ। 30 ਅਕਤੂਬਰ, 1961 ਨੂੰ, ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ 11 ਨਵੰਬਰ, 1961 ਨੂੰ ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਨੀ ਲਾਲ ਜੈਨ, ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ

ਅਸਥਾਈ ਹੁਕਮਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਪੂਰਵਜ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਅਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਉਸੇ ਦਿਨ ਮੁਦਈ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਤੇ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨਿਵਾਸ 'ਤੇ। ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਕੋਈ ਕਾਪੀ ਨੱਥੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ ਉਸੇ ਦਿਨ ਇਕ ਧਿਰੀ ਆਰਜ਼ੀ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। 2 ਦਸੰਬਰ, 1961 ਨੂੰ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸਾਬਕਾ ਪਾਰਟ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 21 ਅਤੇ 56 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਸੂਟ ਮਨੋਰੰਜਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ 34 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸਿਰਫ 4 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆ ਕੇ ਆਪਣੀ ਜਨਮ ਮਿਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਦਾ ਆਰਜ਼ੀ ਹੁਕਮ ਲੈਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਢੇ ਚਾਰ ਮਹੀਨੇ ਵਧਾ ਕੇ ਸਫਲ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੋਵੇਗਾ, ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਰਾਹਤ ਮਿਲੇਗੀ ਭਾਵੇਂ ਉਸਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ ਦਲੀਲਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਅਤੇ 11 ਦਸੰਬਰ, 1961 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਣ ਲਈ ਕੇਸ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ 14 ਦਸੰਬਰ, 1961 ਨੂੰ ਅਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਅਸਥਾਈ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਮਾਮਲਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਉਠਾਇਆ ਪਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 8 ਜਨਵਰੀ, 1962 ਨੂੰ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੁੱਖ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਜਲਦੀ ਹੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ.

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ 23 ਦਸੰਬਰ 1961 ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੂਰੀ ਰਾਹਤ ਦਾ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹਿੱਸਾ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕੇਸ ਜਲਦੀ ਹੀ ਸੀ। ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ। ਇਹ ਵੀ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਰੁੱਝੇ ਹੋਣ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਾ ਕਰ ਸਕੇ ਤਾਂ ਅਪੀਲ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਕੋਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। 2 ਜਨਵਰੀ 1962 ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਡਾਇਰੀ ਭਰੀ ਹੋਈ ਸੀ। 20 ਜਨਵਰੀ, 1962 ਨੂੰ, ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋਈ ਅਤੇ 23 ਜਨਵਰੀ, 1962 ਨੂੰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਸੋਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

26 ਫਰਵਰੀ 1962 ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਨੂੰ 9 ਮਾਰਚ 1962 ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਦਫ਼ਤਰ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਭੇਜਣ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕਿਉਂ ਹੋਈ। 28 ਮਾਰਚ, 1962 ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਹਿਸ ਹੋਣ 'ਤੇ ਇਹ ਕੇਸ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਮੁਕੱਰਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕਾਂ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਵਿੱਚ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਦਲੀਲ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਦੇਰੀ ਰਾਹੀਂ ਦੇਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਵਰਚੁਅਲ ਲਾਭ ਜੋ ਉਸਨੇ ਹੁਣ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਉਸਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਫੇਲ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ, ਮੁਦਈ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਗਭਗ ਸਾਢੇ ਅੱਠ ਮਹੀਨੇ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਜਲਦੀ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਕੋਈ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦੇ ਫਰੇਮ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦਾ ਖਦਸ਼ਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ; ਮੁਦਈ ਨੇ ਅਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਆਪਣਾ ਉਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਆਖਰਕਾਰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਲਾਭ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸ਼੍ਰੀ ਗੋਇਲ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਗਰਗ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਤਤਕਾਲਤਾ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਸੰਘ ਦੇ ਧਿਆਨ ਲਈ ਸੁਚੇਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਅਹਿਮ ਪਹਿਲੂ ਵੱਲ ਟਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ, ਪਰ ਸਬ-ਜੱਜ ਸ਼੍ਰੀ ਸਰੂਪ ਚੰਦ ਗੋਇਲ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸੰਤ ਰਾਮ ਗਰਗ ਦੁਆਰਾ ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਅਣਦੇਖੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰਿਕਟ ਜੱਜ. ਇਹ ਨਤੀਜਾ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਵੀ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਜੋ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਅਣਜਾਣਪੁਣੇ ਜਾਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਗਲਤੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਦਬਾਅ ਪਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਛੋਟ ਅਤੇ ਨਾਪਸੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅਸਥਾਈ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਸੰਬੰਧੀ ਮੁੱਖ ਸਿਧਾਂਤ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਹਵਾਲਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ, ਜੇਕਰ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗੈਰ-ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਹੁੰਦੀ। ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਨ੍ਹਾਂ

ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ; ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੁਲਝੇ ਹੋਏ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਹ ਹਰ ਕਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਇਸ ਉਪਾਅ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਚਰਣ ਕਾਰਨ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਲਈ ਕੁਝ ਉਚਿਤ ਆਧਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਾ ਪੂਰਤੀਯੋਗ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ, ਜਾਂ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਫੜੀ ਗਈ ਸੱਟ ਇੱਕ ਚਰਿੱਤਰ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਢੁਕਵੇਂ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜਾਂ, ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਆਵਰਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਗਲਤੀਆਂ ਦੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਰੋਕਥਾਮ ਉਪਾਅ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸੰਜਮ ਅਤੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਇਸਦੀ ਜ਼ਰੂਰੀਤਾ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੇ ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ।

ਅਦਾਲਤਾਂ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਅਧਿਕਾਰ ਜਿਸ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਉਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਹੀਂ, ਜਿੱਥੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਿੱਥੇ ਸੱਟ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਉਹ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਤਾਂ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਿਯਮ ਹੈ ਕਿ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਮੰਗਣ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਆਚਰਣ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਜਾਂ ਤਿੱਖੇ ਅਭਿਆਸ ਨਾਲ ਦਾਗੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਹੁਕਮ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕੰਮ ਨਾ-ਮੁਕਣਯੋਗ ਸ਼ਰਾਰਤ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰੋਕਥਾਮ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਸੱਟ ਨੂੰ ਨਾ ਭਰਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਨੂੰ ਅਢੁੱਕਵੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਐਕਟ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਧਮਕੀ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਸੰਭਾਵਿਤ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਪੈਸੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

ਮੌਜੂਦਾ ਵਰਗੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਹਰਜਾਨੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਸਾਧਾਰਣ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਕੇਸ ਦੇ ਅਸਲ ਨਿਆਂ ਦੇ ਉਲਟ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ਕਾਰੀ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੀਆਂ ਔਕੜਾਂ ਹਨ

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਨਾ ਪਿਆ? ਜੇਕਰ ਮੁਦਈ ਸੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਭੱਤੇ ਦੀ ਹੱਦ ਦੁਆਰਾ ਮਾਪਣਯੋਗ ਹਰਜਾਨੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਸਨੂੰ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਨਾਲ ਵਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਜੇਕਰ ਮੁਦਈ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 14 ਜੁਲਾਈ, 1961 ਨੂੰ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਅਤੇ, ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਮਨਮਾਨੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਉਹ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ 14 ਜੁਲਾਈ, 1961 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕ ਦਿਨ ਲਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਿਆ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਉਸ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਕੋਲ ਕੋਈ ਕਾਰਜ-ਉੱਤਰ ਉਪਾਅ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਾਂਚ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ, ਕਿ ਕੀ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਸਥਾਈ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੇ ਕੇ ਅਤੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਪੱਖਪਾਤ ਕਰਕੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਸਲ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਪੂਰੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਹੂਲਤ ਦਾ ਸੰਤੁਲਨ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪਾਸੇ।

ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਸੰਤੁਲਨ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ, ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਅਨੁਪਾਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰੇਲਵੇ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਜੋਂ ਰੁਤਬੇ ਨੂੰ ਗੁਆਉਣ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਮਾਣ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦਫਤਰ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸਮਾਜਿਕ ਲਾਭਾਂ 'ਤੇ ਆਰਾਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੋ ਮੁਦਈ ਨੂੰ "ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਫਰਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਏ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ"। ਇਸ ਕਾਰਨ ਦਾ ਅਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਵੇਲੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸੁਵਿਧਾ ਦੇ ਸੰਤੁਲਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਕੋਲ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਵਿਚਾਰਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਢੁਕਵੇਂ ਅਤੇ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹਨ, ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਇਕ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਧਾਰਣ ਉਪਾਅ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਘ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੰਮੀ ਅਤੇ ਕਠੋਰ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮਤ ਗਲਤ ਕਾਰਵਾਈ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਪਰ ਕਾਨੂੰਨ ਉਸ ਸਕੋਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਰਟ-ਕਟ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ। ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਸੰਤੁਲਨ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸਕੋਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੁਵਿਧਾ ਨਿਯਮ ਦੇ ਸੰਤੁਲਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜਗ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸ਼ੱਕ ਹੈ, ਜਾਂ, ਜਿੱਥੇ ਉਸਨੂੰ ਪੈਸੇ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ, ਜਿੱਥੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਕਾਫੀ ਚੌਕਸ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਦੂਰ

ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਥਿਉਰੀ 'ਤੇ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਦਾ ਇਹ ਚੰਗਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਰੋਕੀ ਹੋਈ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਮਾੜੀ ਸੱਟ ਨਹੀਂ ਲੱਗੇਗੀ। ਇੱਕ ਜਾਣਿਆ-ਪਛਾਣਿਆ ਸਿਧਾਂਤ ਜੋ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਰਾਹਤ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਜੋ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਾਜਬ ਚੌਕਸੀ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਨਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਨੀਂਦ ਸੌਂਦੇ ਹਨ। ਮੁਦਈ ਇੱਕ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਚੌਤੀ ਸਾਲ ਰੇਲਵੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਕੋਲ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਕਾਫ਼ੀ ਸਾਧਨ ਸਨ ਕਿ ਕੀ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ 14 ਜੁਲਾਈ, 1961 ਜਾਂ 18 ਜੁਲਾਈ, 1962 ਸੀ। ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਚਾਰ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਉਸਦੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਬੀ ਕਾਰਡ ਤੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਜਦੋਂ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਬੇਮਿਸਾਲ ਦੇਰੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਜੇਕਰ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਰੇਲਵੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਗਏ ਜਨਮ ਇੰਦਰਾਜ਼ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਬਾਰੇ ਪੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਕੋਲ ਉਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ, ਅਤੇ, ਜੇਕਰ ਗਲਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਸਾਧਨ ਸੀ। ਇਹ ਸੁਝਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਨਿਯਤ ਮਿਤੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇ ਦਾਖਲਾ ਗਲਤ ਸੀ ਤਾਂ ਇਸਦੀ ਸੋਧ ਲਈ। ਮੁਦਈ ਕੋਲ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਫ਼ੀ ਸਾਧਨ ਸਨ।

ਅਸਥਾਈ ਹੁਕਮਾਂ ਅਤੇ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਅਨੁਦਾਨ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤ ਸਮਾਨ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਅਦਾਲਤਾਂ, ਜਦੋਂ ਸਥਾਈ ਜਾਂ ਅਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਨੂੰ ਸਾਵਧਾਨੀ ਅਤੇ ਰੂੜੀਵਾਦੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਅਸਲ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਤੰਗੀ ਅਤੇ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਇੱਕ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਅਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਉਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਨਿਆਂਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ

ਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਹੁਕਮੀ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਜੋ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਜੋ ਕਿਰਿਆ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਜਨਮ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਕੇਸ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੰਗੀ ਗਈ ਅੰਤਿਮ ਰਾਹਤ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ।

ਜਿੱਥੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਰਾਹਤ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੀ ਇਜ਼ਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਵਾਲੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਸੁਭਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਪੂਰ, ਜੇ., ਦੀਵਾਨ ਚੰਦ ਸਬਰਵਾਲ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, (1) ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਹ ਇੱਕ ਬਿਲਡਿੰਗ ਕੰਟਰੈਕਟ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਮਾਮਲਾ ਸੀ। ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਦਾ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੇ ਅਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਮਾਨਯੋਗ ਜੱਜ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਇੱਕ ਢੁਕਵਾਂ ਉਪਾਅ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ, ਜੇਕਰ ਬਿਲਡਿੰਗ-ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਗਲਤ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਪਾਅ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਰਜਾਨੇ ਦੀ ਮੰਗ

ਨਿੱਜੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਣਚਾਹੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਮਾਲਕ ਦੀ ਸੇਵਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਮਾਲਕ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰੇ, ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦਾ 'ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ' ਲਈ ਹਰਜਾਨੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਸੇਵਾ ਛੱਡਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਸੇਵਾ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਇੱਛਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਦੇਣ ਜਾਂ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸੇਵਾ ਲੈਣ ਲਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ

ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀਆਂ। ਸੇਵਾ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤਾਂ, ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ, ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀਆਂ। ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕਿ ਜਦੋਂ ਟਾਈ ਘਿਣਾਉਣੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਵਪਾਰਕ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹੇ ਰੱਖਣਾ ਅਣਉਚਿਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸੇਵਾ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣਾ ਅਣਚਾਹੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਐਚ. ਜੀ. ਦੁਆਰਾ ਆਧੁਨਿਕ ਇਕੁਇਟੀ ਦੁਆਰਾ. ਹੈਨਬਰੀ, ਪੀ. 547, ਸੱਤਵਾਂ ਐਡੀਸ਼ਨ)। ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਨਿੱਜੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ (ਰਾਈਲੀ ਬਨਾਮ ਕੋਨੋਲ (2) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ। ਇੱਕ ਫੋਰਟਿਓਰੀ, ਅਜਿਹੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਮੈਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਇੱਕ ਨੌਕਰ ਜਾਂ ਏਜੰਟ ਨੂੰ ਹੁਣ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸਤਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਜਾਂ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਅਸਥਾਈ ਹੁਕਮ, ਅਤੇ ਇਹ ਅਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ।

ਦਲੀਲ ਦੀ ਖ਼ਾਤਰ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਕਲਪਨਾਯੋਗ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਅਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਵਾਲ ਅਜੇ ਵੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਦੀਆਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਕੋਈ ਥਾਂ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਕਨੂੰਨ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ, ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮਝੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪਰਦੇ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਵਰਤੋਂ ਉਦੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਠੋਸ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਜਾਂ ਹਰਾਉਣ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਸਦੀ ਕਸਰਤ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸ਼ੱਕੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਰਪੱਖ ਮਨ ਝਿਜਕਦਾ ਹੈ। ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜਾਣੀ-ਪਛਾਣੀ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤੀ

ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਇਸਦੀ ਕਸਰਤ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਅਖਤਿਆਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਲਈ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤ, ਮੈਕਸਵੈੱਲ ਦੁਆਰਾ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਬਿੰਦੂ ਵਿੱਚ ਹਨ-

"ਉਸ ਦੇ ਵਿਵੇਕ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਰਕ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਿੱਜੀ ਰਾਏ ਨਹੀਂ (ਰੂਕ ਦਾ ਕੇਸ, 5 ਰੀਪ. 100 ਏ; ਕੇਗਲੇ ਦਾ ਕੇਸ, 10 ਰੀਪ. 140 ਬੀ; ਈਸਟਵਿਕ ਬਨਾਮ ਸਿਟੀ ਆਫ ਲੰਡਨ, ਸ਼ੈਲੀ, 42, 43 ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਲਸ ਜੇ., ਲੀ ਬਨਾਮ ਬੁਡੇ ਰੇਵੇ ਐਲ.ਆਰ. 6 ਸੀ.ਪੀ. 576); ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਾ ਕਿ ਹਾਸੇ-ਮਜ਼ਾਕ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਮਨਮਾਨੀ, ਅਸਪਸ਼ਟ, ਅਤੇ ਮਨਘੜਤ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਨਿਯਮਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (ਪ੍ਰਤੀ ਲਾਰਡ ਮੈਨਸਫੀਲਡ ਆਰ. ਬਨਾਮ ਵਿਲਕਸ, 4'ਬਰ. 2839); ਮਜ਼ੇਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਨਿਆਂਇਕ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਅਤੇ ਠੋਸ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ (ਪ੍ਰਤੀ ਜੈਸੇਲ, ਐੱਮ.ਆਰ. ਰੀ ਟੇਲਰ, 4 ਸੀ. ਡੀ. 160; ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀ ਲਾਰਡ ਬਲੈਕਬਰਨ, ਡੋਹੇਟਰੀ ਬਨਾਮ ਆਲਮੈਨ 3 ਐਪ ਸੀ. 728)। ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਹਨਾਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਇਮਾਨਦਾਰ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਫਤਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤੀ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (ਪ੍ਰਤੀ ਲਾਰਡ ਕੇਨਿਯਨ, ਵਿਲਸਨ ਬਨਾਮ ਰੀਸਟਾਲ, 4 ਟੀ.ਆਰ. 757); ਜੋ ਕਿ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਇਰਾਦੇ ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਲਈ ਹੈ।" (ਮੈਕਸਵੈੱਲ, 9 ਵਾਂ ਐਡੀਸ਼ਨ 129-133)।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਰਾਹਤ ਦੇਣਾ ਜਾਂ ਰੋਕਣਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਖਤਿਆਰ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਅਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਇੱਛਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਜਾਂ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦਾ ਮੁਢ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸੇਧਿਤ ਸਹੀ ਨਿਰਣੇ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਅਖਤਿਆਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਜਾਪਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜ-ਮਰੋੜਣ ਲਈ ਕੋਈ ਹੈਂਡਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਭਾਰਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੇ ਸਪਸ਼ਟ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਕਾਫ਼ੀ ਮਦਦਗਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਉਹਨਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਸਲੂਜਾ ਨੇ ਮੇਰਾ ਧਿਆਨ ਇਸ ਭਾਗ ਦੇ ਭਾਗਾਂ (ਬੀ) ਅਤੇ (ਡੀ) ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ:-

21. ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ-

* * * * *

(B) ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਮਿੰਟਾਂ ਜਾਂ ਅਨੇਕ ਵੇਰਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚੱਲਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਜੋ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਯੋਗਤਾ ਜਾਂ ਮਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਤੋਂ, ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਆਪਣੀਆਂ ਭੌਤਿਕ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਖਾਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ;

* * * * *

(d) ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਜੋ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੈ;

* * * * *

ਉਸਨੇ ਧਾਰਾ 56(d), (f), (i) ਅਤੇ (j) ਵੱਲ ਵੀ ਮੇਰਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਵੀ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ:-

"56. ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ-

* * * * *

(d) ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਭਾਗ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਜਨਤਕ ਕਰਤੱਵਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣਾ;

* * * * *

(f) ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਜਿਸਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨੂੰ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ;

* * * * *

(i) ਜਦੋਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਆਮ ਢੰਗ ਦੁਆਰਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਰਾਬਰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ;

(j) ਜਦੋਂ ਬਿਨੈਕਾਰ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਏਜੰਟਾਂ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ;

* * * * *

ਇਹ ਸੈਕਸ਼ਨ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸਥਾਈ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਗਰਾਂਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਜ਼ਾਬਤੇ, ਆਰਡਰ 39, ਨਿਯਮ 1 ਅਤੇ 2 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੁਚੱਜੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਸਾਮ੍ਹਣੇ ਕਿਵੇਂ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਉਪਾਅ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਣਡਿੱਠ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਆਪਣੀ ਲੰਬੀ ਸੇਵਾ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਮੁਦਈ ਨੇ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਜਨਮ ਦਾ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਦੀ ਧਾਰਾ 78(6) ਦੇ ਤਹਿਤ,

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਲਈ ਹਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਟਾਊਨ ਕਮੇਟੀ, ਚੁਨੀਆਂ, ਜੋ ਹੁਣ ਪੱਛਮੀ-ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਦੇ ਜਨਮ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਜਨਮ ਇੰਦਰਾਜ਼ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਸਿੱਖਿਅਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ 'ਏ' ਮਾਰਕ ਵਾਲੀ ਕਾਪੀ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ, ਉਸਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸੋਚਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਮਨਘੜਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਮਾਨਯੋਗ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਵਧੀਆ ਸਬੂਤ ਮੰਨਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ 78 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕਿ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਉਹ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ, ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਅਸਥਿਰ ਸਥਿਤੀ ਹੈ।

ਸਿੱਖਿਅਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਲਈ ਇੱਕ ਬਿਲਕੁਲ ਨਵਾਂ ਕੇਸ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਕਿ ਧਾਰਾ 311 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਦਈ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖ਼ਤਰਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 311 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੌਰਾਨ ਧਾਰਾ 311, ਜਿਸ ਦੀ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਲਿਆਉਣ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤੀ ਸੀ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ ਦਲੀਲਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾ ਕੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 311 ਦੀ ਦਲੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਜਿਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਪਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬੇਨਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਸਮਰਥਿਤ ਇੱਕ ਖੋਜ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਮਰਥ ਹੈ। ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜੋ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ 'ਤੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਨੂੰ "ਬਰਖਾਸਤ ਜਾਂ ਹਟਾਇਆ ਜਾਂ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਘਟਾਇਆ" ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ, ਭਾਵੇਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ, ਧਾਰਾ 311 ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੰਡ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਅਤੇ "ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਜਾਂ ਹਟਾਉਣ" ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਅਤੇ ਹਟਾਉਣ ਦੋਨਾਂ ਲਈ ਦੰਡ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਹਨ ਜੋ ਇੱਥੇ ਨਹੀਂ ਹੈ, (ਸ਼ਾਮ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ. ਰਾਜ (3) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ ਦੇ ਆਚਰਣ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਘਾਟੇ ਵਾਲਾ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੋਈ ਮਾਮੂਲੀ ਆਚਰਣ ਜਾਂ ਅਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 311 ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ,

ਹੁਕਮ ਦੇ ਦੰਡ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਨੌਕਰੀ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਾਂ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਸਬੰਧਤ ਵਿਭਾਗੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਜਾਂ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਗਠਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ ਜੈ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ (4) ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੁਝ ਵੀ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਲਈ ਕੋਈ ਲਾਭਦਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਿਧਾਂਤ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਾਭ ਦੇ ਨਾਲ ਬੁਲਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ ਫਿਰ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਅਤੇ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਲਈ ਰਿਮਾਂਡ 'ਤੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਕੋਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਨਾ ਤਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜੋ ਉਸਦੇ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਭੌਤਿਕ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ। ਵੈਕਟਗਿਰੀ ਅਯੰਗਰ ਬਨਾਮ ਹਿੰਦੂ ਰਿਲੀਜੀਅਸ ਐਂਡੋਮੈਂਟਸ ਬੋਰਡ, ਮਦਰਾਸ (8) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 115 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀਆਂ ਗੰਭੀਰ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਖਲ ਦੇਣ ਅਤੇ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਤਾਂ ਜੋ ਗੈਰ-ਅਪੀਲਯੋਗ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਪ੍ਰਿਵੀ ਕਾਉਂਸਿਲ ਟਾਵਰ ਦੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

"ਸੈਕਸ਼ਨ 115 ਕੇਵਲ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਅਤੇ, ਜਿੱਥੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਅਪੀਲ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਇਰਾਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਆਦੇਸ਼, ਸਹੀ ਜਾਂ ਗਲਤ, ਅੰਤਿਮ ਹੋਵੇਗਾ। ਧਾਰਾ ਉੱਚ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਤਿੰਨ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ, (ਏ) ਕਿ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਇਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ; (ਬੀ) ਉਹ

ਕੇਸ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ; ਅਤੇ (ਸੀ) ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕੁਝ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਜਾਂ ਭੌਤਿਕ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ, ਯਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਕੁਝ ਗਲਤੀ ਕਰਨ ਦੁਆਰਾ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੱਗਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਤੱਥਾਂ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਸਿੱਟਿਆਂ ਤੋਂ ਡੂੰਘਾ ਵੱਖਰਾ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਭੌਤਿਕ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਗਲਤੀਆਂ, ਜੋ ਇਸ ਨੇ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਇਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਗਲਤ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਗਲਤੀਆਂ, ਜੇਕਰ ਅਣਚਾਹੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਦੁਆਰਾ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਦਾਮ ਖਾਨ ਬਨਾਮ ਸੂਰਜ ਨਰਾਇਣ (9) ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਜਾਂ ਤਾਂ ਬਿੰਦੂ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਨੁਕਤੇ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਭੌਤਿਕ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅਪੀਲੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਧਾਰਾ 311 ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਵੇਂ ਨੁਕਤੇ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੂਓ ਮੋਟੂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਵਿਧੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਲਟ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਲਈ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਕੇਸ ਸਥਾਪਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਸਮੱਗਰੀ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਵਿੱਚ ਵਿਗਾੜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਪੋਹਲਾ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਜਮਾਲ ਦੀਨ (10) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ) ਮਾਧਵਨ ਨਾਇਰ ਜੇ., ਐਨ. ਮਹੋਪਾਤਰੋ ਬਨਾਮ ਸ੍ਰੀ ਵਿੱਚ ਰਾਮਚੰਦਰ ਮਰਦਰਾਜਾ ਦੇਵ ਗਰੂ (11), ਨੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਜਿਸ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਉਹ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਇੱਕ ਆਰਡਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 115, ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਖਲ ਦੇਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ। ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਜ਼ਬਰੀ ਅਤੇ ਅਸੰਭਵ ਨਿਰਮਾਣ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਨ ਪਰ ਜੋ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਉੱਥੇ ਧਾਰਾ 115, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਕ੍ਰਮ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਭੌਤਿਕ ਬੇਨਿਯਮਤਾ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੋਡ (ਪਾਂਡੁਰੰਗ ਬਨਾਮ ਕਲੂਦਾਸ (12) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ। ਹਰੀ ਚੰਦ ਆਨੰਦ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਸਿੰਗਰ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, (13) ਵਿੱਚ, ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਸੀ ਕਿ ਸੁਵਿਧਾ ਦਾ ਸੰਤੁਲਨ ਪਾਸੇ ਸੀ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦਾ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਅਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ, ਅੱਗੇ, ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਰੱਖ ਕੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਸਥਾਈ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਹਿਲੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਭੌਤਿਕ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ (ਮਯੱਪਾ ਚੇਟਿਆਰ ਬਨਾਮ ਗੋਪਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਈਅਰ (14) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ) ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜਾਂਚੇ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਵੇਗਾ, ਉੱਥੇ ਹੈ ਆਰਡਰ 39, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਾਰਤਾਕਾਰ ਰਾਹਤ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਲਝੇ ਹੋਏ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਵਿਦਾਇਗੀ, ਅਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਬੁਨਿਆਦੀ ਨਿਯਮ ਹੋਵੇ ਜਿਸਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਵਚਨਬੱਧ ਇਹ ਕੇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ 115(c), ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਦੇਰੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਖਰਚੇ ਅਤੇ ਮੁਸਤੈਦੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਜਾਂ ਮੁਦਈ ਦੀ ਅਪੀਲ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਕਾਪੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਤਤਪਰਤਾ ਅਤੇ ਭੇਜਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਰਕ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਏ ਬਿਨਾਂ ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅੰਬਾਲਾ ਛਾਉਣੀ ਦੇ ਸਬ-ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਅਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਇੱਕ ਨਿਰਾਸ਼ਾਜਨਕ ਪਾਠ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੁਢਲੇ ਸਿਧਾਂਤ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਆਂ ਦੇਣ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਭ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਸੋਧ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਅਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਹੁਣ ਉਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਸਨੂੰ 16 ਨਵੰਬਰ, 1961 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

ਮੁਨੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ (ਅਨੁਵਾਦਕ)